

BESLUIT van GS van Utrecht

DATUM	29 juli 2021	TEAM	Vergunningverlening Natuur en Landschap
ZAAKKENMERK	Z-WNB-SB-OV-2021-0818	REFERENTIE	Servicebureau
NUMMER	8227B3CD	DOORKIESNUMMER	030-2583311
UW BRIEF VAN	12 mei 2021	FAX	030-2583139
UW NUMMER		E-MAILADRES	Servicebureau@provincie-utrecht.nl
BIJLAGE(N)	- voorschriften en beperkingen - kaart plangebied - verspreidingsgegevens dreps - mitigerende maatregelen	ONDERWERP	Ontheffing ruimtelijke ingrepen Leidsche Rijn te Utrecht

Besluit van Gedeputeerde Staten van Utrecht op de aanvraag van 12 mei 2021 van Regelink BV, namens gemeente Utrecht, om ontheffing in het kader van artikel 3.10, eerste lid van de Wet natuurbescherming (hierna: wet).

I. Besluit

Gelet op het bepaalde in de wet, het Beleidskader Wet natuurbescherming en Verordening Natuur en Landschap hebben wij besloten u ontheffing te verlenen van artikel 3.10, eerste lid, aanhef en onder c van de wet, voor zover dit betreft het opzettelijk plukken en verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen van dreps voor de periode van de datum van verzending van dit besluit tot en met 1 december 2022.

II. Omschrijving van de aanvraag

Uw aanvraag heeft betrekking op het gebied Kavel D4, een braakliggend perceel in de hoek van de Centrumboulevard, Parijsboulevard en de Wenenprommenade in Leidsche Rijn in de gemeente Utrecht. Op dit perceel, momenteel een bouwlocatie, zijn enkele planten van de soort dreps aangetroffen. U vraagt ontheffing van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.10 van de wet voor wat betreft de dreps (*Bromus secalinus*) voor de periode van 15 juni 2021 tot en met 1 december 2022.

III. Procedure

De aanvraag is afgehandeld overeenkomstig het bepaalde in afdeling 4.1.2 van de Algemene wet bestuursrecht. 26 juli 2021 heeft u deze aanvraag aangevuld.

IV. Toetsingskader

Dreps is beschermd ingevolge artikel 3.10, eerste lid, c van de wet.

V. Toetsing Ruimtelijke Ingreep

Motivering

dreps

Op een bouwlocatie in Leidsche Rijn, gemeente Utrecht is een standplaats gevonden van Dreps (*Bromus secalinus*). Deze eenjarige 'half'-graansoort is beschermd onder de Wet natuurbescherming, volgens het regime 'andere soorten'. Gezien de ontwikkelingen die op de locatie gaan plaatsvinden is deze standplaats niet te handhaven. Door het uitvoeren van de bouwactiviteiten kunnen exemplaren en groeiplaatsen van de dreps worden vernietigd en vernield.

In hoofdstuk 5 van het mitigatieplan Dreps (*Bromus secalinus*) Leidsche Rijn Utrecht, (zie bijlage 4) worden mitigerende maatregelen voorgesteld om de lokale populatie Dreps veilig te stellen en te behouden.

De voorgestelde maatregelen zijn voldoende.

Dreps kwam vroeger in Nederland algemeen voor, maar is nu zeer zeldzaam en wordt nog op enkele plaatsen aangetroffen (zie bijlage 3). De grootste oorzaak van de afname van het voorkomen in Nederland is zaadschoning. Vroeger werd het zaad van dreps mee geoogst met het graan en het daaropvolgende jaar weer mee uitgezaaid. Tegenwoordig wordt het zaad van de dreps er uitgefilterd en niet meer uitgezaaid. Daarnaast heeft het zaad van dreps weinig tot geen kiemrust. Wanneer het in aanraking komt met de bodem kiemen de zaden vrijwel meteen. Hierdoor is er in het geval van dreps geen sprake van een zaadbank in de bodem van waaruit de soort zich kan verspreiden. Wanneer de soort verdwenen is kan zij zich enkel door het zaad te zaaien weer vestigen. De soort wordt in stand gehouden door het beheer van historische akkerreservaten. Door eigen oogst ongeschoond te gebruiken als zaaizaad kan de soort in stand blijven via het continue blijven telen van wintergraan of zomergraan.

De soort is op genoemde locatie min of meer toevallig aangetroffen in de zomer van 2020, er is geen nader ecologisch onderzoek naar dreps aan vooraf gegaan. In die zin is de vondst te beschouwen als een nieuw aangetroffen soort, binnen een al in uitvoering zijnde bouwproject. Het is niet bekend of de soort ook eerder op deze locatie aanwezig is geweest. Er heeft op deze locatie een enorme hoeveelheid grondverzet plaatsgevonden. Dit gegeven, gecombineerd met het feit dat de dreps geen windverspreider is, vallende zaden heeft, en in de wijde omtrek niet voorkomt (de dichtstbijzijnde plek waar dreps aanwezig is ligt 4,5 km ten westen van de locatie) is het redelijkerwijze uitgesloten dat het om een oorspronkelijk natuurlijke standplaats gaat.

Voor beschermde soorten die vallen onder het regime 'Andere soorten' geldt dat 'er geen afbreuk wordt gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan'. Voor dreps is dit een lastiger te beoordelen aspect, aangezien het onwaarschijnlijk is dat het plangebied kan worden gezien als onderdeel van het natuurlijk verspreidingsgebied. Gezien het grondverzet van de laatste jaren is de soort in het plangebied feitelijk adventief, en dus van elders afkomstig. De verspreiding in Nederland is sterk teruggelopen. Zoals beschreven, komt een oorspronkelijke standplaats nog maar beperkt voor en betreffen de huidige overige standplaatsen ingezaaide exemplaren. Hoe lang dreps al in het plangebied aanwezig is, is onbekend en is niet meer te achterhalen. De soort wordt in Nederland in stand gehouden door het beheer van historische graanakkers en door bewust kweken en oogsten van zaden om op locaties uit te zaaien. Gezien de omstandigheden, en het ontbreken van een historische akker in, of in de omgeving van deze bouwlocatie is het met zekerheid geen oorspronkelijk natuurlijke standplaats, maar een standplaats die relatief kort bestaat. Met dit gegeven zijn mitigerende maatregelen voorgesteld (bijlage 4) om bij te dragen aan de gunstige staat van instandhouding.

Door het nemen van genoemde mitigerende maatregelen zoals beschreven in bijlage 4 komt de gunstige staat van instandhouding van de dreps niet in het geding door het uitvoeren van de werkzaamheden.

Belang van de aanvraag

U heeft ontheffing aangevraagd op grond van het belang 'voor onderzoek en onderwijs, re-populatie of herintroductie van deze soorten, of voor de daartoe benodigde kweek, met inbegrip van de kunstmatige vermeerdering van planten', en in het 'In het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daarop volgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied'.

Het plangebied waar de dreps gevonden is, is met een aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid geen oorspronkelijk natuurlijke standplaats, hoewel de omstandigheden waarschijnlijk momenteel, door de huidige bouwactiviteiten en om die reden het braakliggende terrein, tijdelijk wel gunstig zijn voor dreps, vandaar dat hij daar kon kiemen toen hij daar eenmaal aanwezig was. Het gaat hier echter om een beschermde soort, die op de gegeven bouwlocatie geen enkele kans op overleven heeft, ook niet als de soort verder met rust gelaten wordt en het braakliggende terrein braak blijft. Vandaar dat repopulatie en herintroductie op een geschikte locatie voor deze

populatie dreps veruit de beste kansen geeft. Daarmee wordt de genenpool van de populatie dreps in de historisch akker van Natuurmonumenten versterkt.

Gelet op de naar voren gebrachte omstandigheden zijn wij van oordeel dat het belang voor onderzoek en onderwijs, repopulatie of herintroductie van deze soorten, of voor de daartoe benodigde kweek, met inbegrip van de kunstmatige vermeerdering van planten, voldoende onderbouwd is om de verleende verbodsbepalingen van de dreps te rechtvaardigen.

Alternatievenafweging

Locatie:

Voor wat betreft de locatie van de ingreep is er binnen redelijke grenzen geen alternatief, de ingreep voor wat betreft het oogsten van zaden kan alleen plaats vinden op de locatie van het huidige plangebied. Het laten bestaan van de dreps op de huidige locatie is geen optie, het gebied zal zich ook zonder ruimtelijke ingreep ontwikkelen tot een vegetatie die niet geschikt is voor dreps. In die zin is het overwegen van alternatieven ten aanzien van de locatie is binnen redelijke grenzen niet mogelijk.

Inrichting

Voor wat betreft de inrichting van het gebied zijn er geen alternatieven. Het is redelijkerwijze niet mogelijk om het plangebied in de toekomst zodanig in te richten dat de huidige standplaats van dreps behouden blijft, onder meer gezien het feit dat het gehele perceel en zijn omgeving bebouwd wordt. Het ligt midden in het stedelijk gebied. Een alternatieve inrichting van het gebied, waarbij deze verblijfplaats behouden blijft, is niet mogelijk.

Het is overwogen om de dreps planten zoveel mogelijk ter plaatse te houden door deze uit te steken en te herplanten op het dak van de parkeergarage aan het Berlijnplein, waar een groen-levend kunstwerk wordt gerealiseerd. Op de gevels van het bovenste parkeerdek komt een kruidig weidelandschap. Hiervoor zijn grote plantenbakken gerealiseerd. Zo is een deel van het beplantingsidee omschreven als 'De plantkeuze voor de weide die eigenlijk een berm is, wordt in eerste instantie gebaseerd op de bestaande vegetatie in de polders van het Groene Hart. Echter, het is niet realistisch om te verwachten dat de dreps zich hier op lange termijn kan handhaven, aangezien de milieumomstandigheden en het beheer in de plantenbakken niet geoptimaliseerd kunnen worden voor deze soort. Deze optie is om die reden komen te vervallen.

Werkwijze

Voorafgaand aan de werkzaamheden voor het bouwrijp maken van de locatie wordt er zorg voor gedragen dat de groeiplaatsen van dreps zorgvuldig worden behandeld, zodat de zaden van de planten kunnen worden geoogst en in veiligheid kunnen worden gebracht.

Gezien het bovenstaande zijn er geen redelijke alternatieven mogelijk die zouden leiden tot een kwalitatief gelijkwaardig resultaat. De alternatievenafweging is hiermee dan ook voldoende onderbouwd.

VI. Conclusie

Gelet op het voorgaande verlenen wij u ontheffing als bedoeld in artikel 3.10, eerste lid, onder c, van de wet. Aan deze ontheffing zijn voorschriften verbonden, deze treft u aan in de bijlage bij dit besluit.

VII. Bezwaar

U kunt binnen zes weken na de dag waarop deze beschikking op de voorgeschreven wijze is bekendgemaakt een bezwaarschrift bij Gedeputeerde Staten van Utrecht indienen:

- Digitaal: gebruikt u hiervoor het formulier "Bezwaar tegen beslissing provinciaal bestuur met DigiD". Uw DigiD geldt als ondertekening. U vindt het formulier via: www.provincie-utrecht.nl onder loket / klacht, bezwaar of melding doorgeven / bezwaar tegen beslissing provincie;
- Schriftelijk: t.a.v. de secretaris van de Awb- adviescommissie van PS en GS, postbus 80300, 3508 TH Utrecht.

Het bezwaarschrift moet in ieder geval bevatten:

- uw naam en adres;
- de datum;
- een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht (indien mogelijk, onder vermelding van het besluitnummer);
- de reden van bezwaar;
- ondertekening.

Aan de behandeling van een bezwaarschrift zijn voor de indiener geen kosten verbonden.

Overigens schort het indienen van een bezwaarschrift de werking van het besluit niet op. Als u niet kunt wachten op de normale behandeling van uw bezwaarschrift, hebt u de mogelijkheid om een voorlopige voorziening aan te vragen bij de rechtbank. U moet op dat moment ook al een bezwaarschrift hebben ingediend. Het verzoek om een voorlopige voorziening richt u aan de voorzieningenrechter van de Rechtbank Midden-Nederland, Sector bestuursrecht, postbus 16005, 3500 DA Utrecht.

VIII. Inwerkingtreding

Dit besluit treedt in werking op het moment van bekendmaking door uitreiking of verzending aan de aanvrager. Van het besluit wordt mededeling gedaan op de website www.officielebekendmakingen.nl

IX. Overleg en informatie

Er kan tevens vergunning of ontheffing nodig zijn op grond van andere wetten of verordeningen. Wij adviseren u zo nodig contact op te nemen met uw gemeente en/of milieudienst, als u dit nog niet heeft gedaan.

Als u vragen heeft over de procedure en de inhoud, kunt u contact opnemen met ons Servicebureau via servicebureau@provincie-utrecht.nl, of op telefoonnummer 030-2583311.

Voor meer informatie verwijzen wij u naar onze website www.provincie-utrecht.nl.

X. Verzending

Dit besluit wordt verzonden aan de aanvrager van de ontheffing. Een afschrift van deze ontheffing wordt verzonden aan Regionale Uitvoeringdienst, Postbus 85242, 3508 AE Utrecht.

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Utrecht,
namens hen,

Mevr. drs. ing. S. Heijblom
Teamleider Vergunningverlening Natuur en Landschap
Domein Landelijke Leefomgeving

ONTHEFFING

Naar aanleiding van het verzoek van Regelink BV op 12 mei 2021, namens Gemeente Utrecht en de aanvulling hierop van 26 juli 2021, gelet op (de) artikel(en) 3.3, 3.4, 3.8 en/of 3.10 van de Wet natuurbescherming,

Verlenen Gedeputeerde Staten van provincie Utrecht hierbij aan:

Naam: Gemeente Utrecht

Adres: Postbus 16200

Postcode en woonplaats: 3500 CE Utrecht

Ontheffing 8227B3CD voor het tijdvak van de datum van verzending van dit besluit tot en met 1 december 2022, van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.10, eerste lid, aanhef en onder c, van de Wet natuurbescherming, voor zover dit betreft het opzettelijk plukken en verzamelen van dreps (*Bromus secalinus*). Het gebied waarvoor de ontheffing geldt, betreft een braakliggend perceel in de hoek van de Centrumboulevard, Parijsboulevard en de Wenepromenade in Leidsche Rijn in de gemeente Utrecht.

Aan deze ontheffing zijn de volgende voorschriften verbonden:

Algemeen

1. De ontheffing wordt slechts voor de hierboven genoemde soorten en beschreven verboden handelingen verleend.
2. Deze ontheffing geldt alleen voor de werkzaamheden die conform de aanvraag worden uitgevoerd, voor zover in deze ontheffing zelf niet anders is aangegeven.
3. De ontheffinghouder dient onverwijld contact op te nemen met het Servicebureau van de provincie Utrecht, Archimedeslaan 6, postbus 80300, 3508 TH te Utrecht of via servicebureau@provincie-utrecht.nl indien bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen of andere handelingen als bedoeld in voorschrift 1 noodzakelijk zijn.
4. Deze ontheffing kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of haar rechtsoptvolgers of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder of haar rechtsoptvolgers blijven daarbij verantwoordelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.

Voorafgaand aan de werkzaamheden

5. De ontheffinghouder dient, twee weken voorafgaand aan de datum waarop de werkzaamheden zullen aanvangen die invloed hebben op de beschermde soorten, het meldingsformulier 'aanvang werkzaamheden' volledig in te vullen op <https://rudutrecht.formulierenserver.nl/startwerkzaamhedenwnb>. Bij de melding dient (minimaal hoofdstuk 5 uit) het Mitigatieplan Dreps (*Bromus secalinus*) Leidsche Rijn Utrecht bijgevoegd te zijn.
6. Indien het voor dit specifieke project niet mogelijk is om de werkzaamheden twee weken voorafgaand aan de start hiervan te melden, moet contact worden opgenomen met de RUD Utrecht via handhaving-wnb@rudutrecht.nl of 030-7023300.

Tijdens de werkzaamheden

7. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een afschrift van deze ontheffing en de bijbehorende brief op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn en op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren.
8. Tijdens de werkzaamheden dient een logboek te worden bijgehouden. In het logboek dienen gemaakte ecologische keuzes vastgelegd te worden.
9. In het logboek worden in ieder geval de relevante resultaten van de uitgevoerde handelingen, omschreven in de voorschriften 10 en 11, geregistreerd.
10. De maatregelen, genoemd in hoofdstuk 5 van het mitigatieplan Dreps (*Bromus secalinus*), Leidsche Rijn Utrecht (zie bijlage 4) dienen te worden opgevolgd.
11. De werkzaamheden en bovengenoemde voorschriften dienen te worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige op het gebied van de soorten waarvoor ontheffing is verleend. Deze dient in ieder geval bij de start van de werkzaamheden aanwezig te zijn op de planlocatie.
12. Deze ontheffing kan, conform artikel 5.4 van de wet, worden ingetrokken, indien blijkt dat de ontheffinghouder zich niet houdt aan de voorschriften.

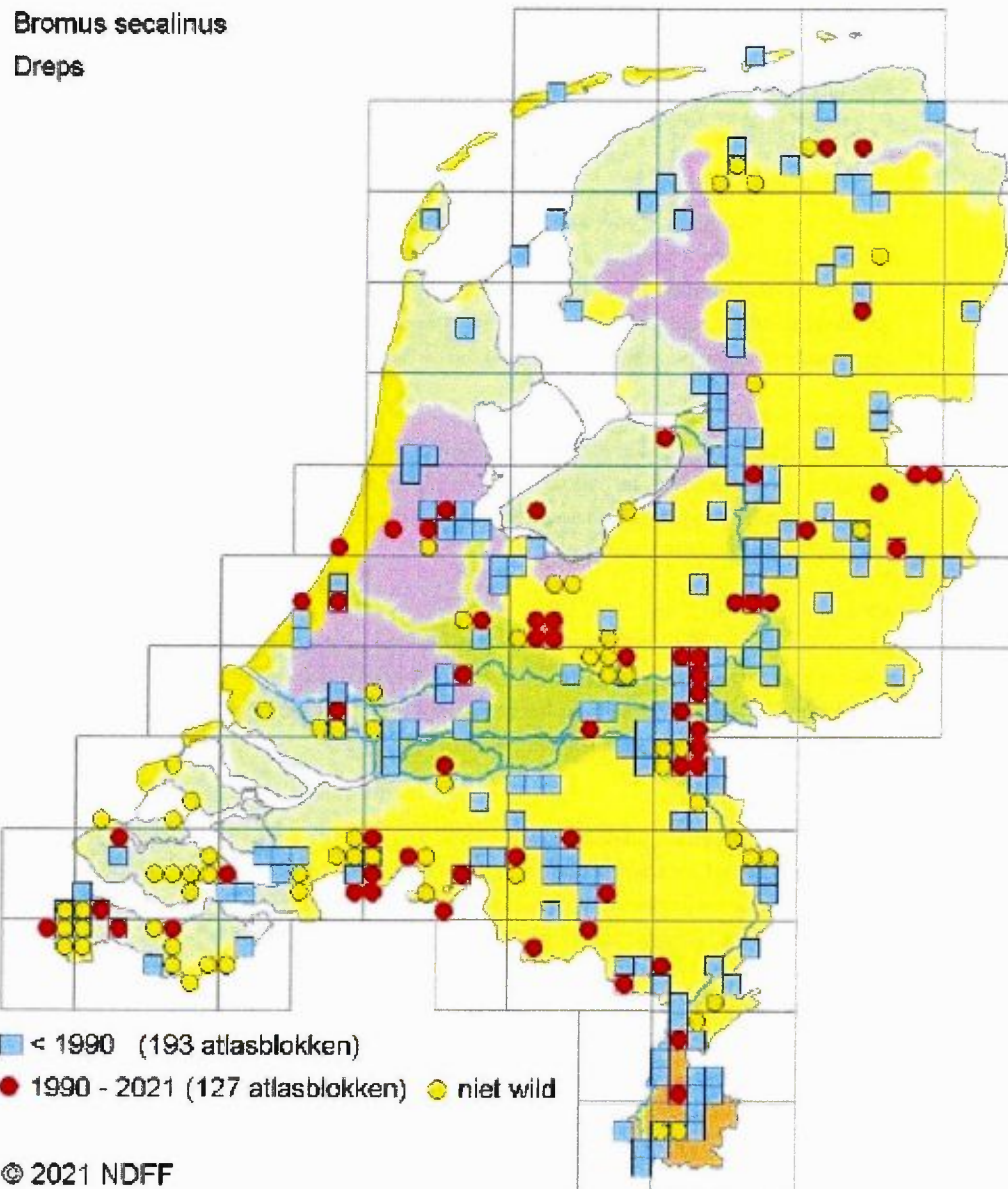
Na afloop van de werkzaamheden

13. Na afronding van de werkzaamheden dient de ontheffinghouder het meldingsformulier 'einde werkzaamheden' volledig in te vullen op <https://rudutrecht.formulierenserver.nl/eindwerkzaamhedenwnb>. Het logboek zoals omschreven bij voorschrift 8 dient bijgevoegd te worden.

Contactgegevens

Aanspreekpunt in het kader van deze ontheffing en de daaruit voortvloeiende voorschriften is het Servicebureau van de provincie Utrecht, Archimedeslaan 6, postbus 80300, 3508 TH te Utrecht, bereikbaar op telefoonnummer 030 – 258 33 11 of e-mailadres servicebureau@provincie-utrecht.nl.

Bijlage 3 Huidige verspreiding dreps

Figuur 5. Huidige verspreiding van dreps in Nederland.

5 Mitigerende maatregelen

Het uitgangspunt voor de mitigerende maatregelen is het oogsten van rijpe drepszaden op de planlocatie en deze vervolgens uit laten zaaien op een historisch beheerde akker van Natuurmonumenten.

5.1 Voorbereiding

Dreps is een eenjarige plant, met weinig kiemkrachtig zaad. Het zaad kent geen kiemrust, waardoor zaden die op de bodem terecht komen direct zullen kiemen. In sommige situaties is de plant 2-jarig. De soort houdt van gestoorde, bij voorkeur vochtige grond (löss, leem, zandige klei). In het komend groeiseizoen (2021), zal moeten blijken of de plant na de winter weer opnieuw opkomt. Dit kan vegetatief zijn, of middels zaden die in het vorige seizoen op de bodem zijn gevallen.

Veiligstellen locatie

De opdrachtgever zorgt ervoor dat de planlocatie ongestoord blijft tot met zekerheid is vastgesteld of de planlocatie nog steeds een standplaats is voor dreps. Indien de soort niet opnieuw terug groeit is er geen reden om verdere mitigerende maatregelen te nemen en kunnen ná groenlicht door een ecooloog de werkzaamheden voortgang vinden.

Vaststellen groei-locatie

Een ecooloog zal in juni-juli (2021) de locatie bezoeken en bepalen of dreps weer ter plaatse is. De bloeitijd is juni-juli en in de periode kan pas aan de bloeikenmerken met zekerheid vastgesteld worden dat de planten inderdaad dreps betreffen en niet een andere *Bromus*-soort. Zodra dit zeker is kunnen de maatregelen genomen worden zoals beschreven in § 5.2.

Oogsten zaden

De rijpe zaden worden in juli/augustus door een ter zake kundig ecooloog geoogst en opgeslagen. Voorafgaand aan het oogsten controleert de ecooloog of de zaden inderdaad rijp zijn. Indien dat nog niet het geval is wordt het oogsten later gedaan, dit ter beoordeling van de ecooloog. De zaden kunnen vervolgens naar een nieuwe standplaats.

5.2 Natuurakker Zuilen van Natuurmonumenten

Vereniging Natuurmonumenten beheert een historische graanakker in Zuilen, Utrecht. Natuur Monumenten heeft toegezegd dat de drepszaden (-en planten) naar deze akker mogen verhuizen (op voorwaarden dat NM geen kosten heeft aan de verhuizing). In deze akker is al dreps aanwezig, wat betekent dat de omstandigheden daar geschikt zijn. Het beheer van de akker van NM is samengevat in onderstaande kader.

"In de natuurakker wordt vooral graan geteeld. Anders dan bij de traditionele landbouw worden thans landbouwwerktuigen gebruikt die afkomstig zijn uit de moderne productielandbouw. Net als in de reguliere landbouwakkers wordt er ook in kruidenrijke akkers jaarlijks tenminste één grondbewerking uitgevoerd. Uit de verzamelde gegevens blijkt dat er grote verschillen bestaan ten aanzien van de gebruikte landbouwwerktuigen (keerploeg, frees, schijfeg, trilland-cultivator, vaste landcultivator). In het najaar of het vroege voorjaar wordt veelal een traditioneel gewas ingezaaid, dat in de loop van de zomer wordt geoogst."

Locatie akker

Het akkertje is onderdeel van het kleinschalige akkercomplex op landgoed Haarzuilens. De coördinaten van de betreffende akker zijn: 52.112985, 5.000448. Het is de betreffende akker die zichtbaar wordt wanneer je deze coördinaten in geeft (zie Figuur 7).

Figuur 7 Locatie akker Natuurmonumenten

Geogste zaden overdragen

De ecooloog overhandigt de dreps zaden aan de contactpersoon van Natuurmonumenten. Vanaf dat moment neemt deze organisatie het beheer van de zaden over en zorgt voor inzaaien in de genoemde graanakker.

Contact-gegevens Natuurmonumenten

Hugo Kornegoor
Coördinator Natuurbeheer, 64105 Utrecht
Thematerweg 10C, 3455SN Haarzuilens
Tel: 06-13696544
E-mail: h.kornegoor@natuurmonumenten.nl

5.3 Globale planning

Voor de hierboven genoemde stappen is onderstaande planning (2021) van toepassing:

	jan	feb	mrt	apr	mei	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec
Veiligstellen groeiplaats												
Vaststellen dreps nog op locatie is												
Zaden verzamelen												
Start werkzaamheden												
Zaaien dreps op nieuwe locatie NM												

5.4 Overige maatregelen

- Alle werkzaamheden die een negatief effect kunnen hebben op de dreps-planten moeten aantoonbaar worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundig ecofoon.
- Er dienen maatregelen genomen te worden voorafgaand aan de werkzaamheden die de standplaats veiligstellen. Ook voorbereidende ingrepen kunnen niet uitgevoerd worden zonder hierbij advies en/of begeleiding van een ecofoon bij te vragen.
- Voordat de ingreep plaatsvindt dient een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming te worden aangevraagd.
- Indien vereist in de ontheffing wordt een ecologisch werkprotocol opgesteld.
- De afspraken over uitvoering en beheer met Natuur Monumenten worden door opdrachtgever vastgelegd.